

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.411.014.06.2016
D/16/507

TEKST UJEDNOLICONY

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/16/507 - Wsparcie ruchu turystycznego z funduszy Unii Europejskiej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Artur Stekla, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/35/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	WiP Spółka Cywilna Płaza Wiesław - Holisz Piotr w Cieszynie ¹ , ul. Katowicka 23, 43-400 Cieszyn ² , Regon: 070655732
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesław Płaza i Piotr Holisz, wspólnicy Spółki (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą⁴ Spółka realizowała przedsięwzięcie inwestycyjne pn. „Utrwalenie pamięci o regionalnej tradycji i osobach zapisanych w historię Cieszyna, poprzez uruchomienie restauracji w sąsiedztwie zabytkowego Cmentarza Komunalnego⁵” o łącznej wartości 1 390,8 tys. zł, które zostało dofinansowane kwotą 681,3 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁶ w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013⁷.

Spółka osiągnęła w wymaganym terminie cel główny Projektu, którym było doprowadzenie do uruchomienia w posiadanym obiekcie wysokokonkurencyjnej restauracji. Osiągnęła również 14 z 15 zakładanych celów szczegółowych Przedsięwzięcia, a w szczególności:

- uruchomiła dwa lokale restauracyjne o różnym charakterze z dostępem do ogrodu, tj. restaurację⁸ oraz bar (pub) restauracyjny z kręgielnią⁹;
- kompleksowo wyposażyla ww. lokale oraz przekształciła nieruchomość otaczającą obiekt w zagospodarowany ogród restauracyjny;
- wprowadziła internetową usługę rezerwacji miejsc w restauracji;

¹ Zwana dalej Spółką.

² Spółka do 12 stycznia 2016 r. nosiła nazwę „Restauracja Pod Zieloną Trójką” i posiadała siedzibę w Cieszynie przy ul. Srebrnej 3.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Lata 2007-2016.

⁵ Zwane dalej Projektem lub Przedsięwzięciem.

⁶ Zwanego dalej EFRR.

⁷ Zwanego dalej RPO WSL.

⁸ Restaurację WiP, zwaną dalej „restauracją”.

⁹ WiP Bowling Cieszyn, zwany dalej „pubem” lub „kręgielnią”.

- dostosowała piwnicę i parter obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez likwidację barier architektonicznych przy wejściach i swobodny dostęp do stolików restauracyjnych, toalet i urządzeń sanitarnych;
- zapewniła klientom możliwość konsumpcji różnorodnych posiłków, wraz z możliwością oglądania telewizyjnych transmisji sportowych oraz czynnym udziałem w imprezach rozrywkowych lub sportowo-rekreacyjnych (kręgielnia, możliwość korzystania z ogrodu i tarasu);
- zapewniła udogodnienia i atrakcje dla dzieci w postaci placu zabaw i alejek spacerowych na terenie urządzonego i ogrodzonego ogrodu oraz kącika zabaw, stolika do karmienia i urządzenia do pielęgnacji niemowląt na terenie *restauracji*;
- zainstalowała i uruchomiła system monitoringu wizyjnego dla zapewnienia bezpieczeństwa klientów i pracowników lokali;
- stworzyła warunki do organizacji spotkań, konferencji, imprez lub przyjmowania grup turystów, w tym zmotoryzowanych, poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi dojazdowej, miejsc postojowych i chodników.

Przy opracowywaniu założeń *Projektu* wspólnicy *Spółki* wzięli pod uwagę lokalizację obiektu w stosunku do istniejącej infrastruktury, a w szczególności sąsiedztwo historycznego i zabytkowego cmentarza, deklarując jednocześnie - w złożonym do wniosku o dofinansowanie¹⁰ *Projektu* - chęć stworzenia na terenie obiektu miejsca mającego na celu przywracanie oraz kultywowanie historii i pamięci o osobach zasłużonych dla Cieszyna. Deklaracja ta nie została jednak zrealizowana, gdyż w ramach *Projektu* nie stworzono na terenie obiektu tego typu przestrzeni lub miejsca. Wpływ na to – zdaniem NIK – miało niedoprecyzowanie w zawartej ze Śląskim Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie¹¹ umowie o dofinansowanie¹² szczegółowego zakresu działań związanych z realizacją powyższej deklaracji oraz nie określenie wskaźników produktu lub rezultatu z tym zamierzeniem związanych.

NIK zwraca również uwagę, że *Spółka* prowadziła obowiązkowy monitoring i pomiar określonego w *umowie* wskaźnika rezultatu *Projektu* w postaci liczby osób które do 30 września 2014 r. skorzystały z nowych lokali gastronomicznych w sposób niezapewniający wiarygodnych informacji na ten temat. Potwierdza to dokonana przez NIK analiza i weryfikacja przesłanych przez *Spółkę* do *SLCP* dokumentów, z której wynika, że przekazane dane na ten temat były w istotny sposób przeszacowane. Może to wskazywać, że *Spółka* – w założonym terminie - nie osiągnęła planowanej liczby osób obsłużonych w zrealizowanym w ramach *Projektu* obiekcie (73.000 osób). Oceny tej nie zmienia fakt, że *SLCP* uznała, że wszystkie zakładane przez *Spółkę* wskaźniki produktu i rezultatu zostały przez nią osiągnięte.

Spółka w ograniczonym stopniu wykorzystywała możliwości rozpropagowania efektów *Projektu*, zwłaszcza w zakresie współpracy z podmiotami i jednostkami organizacyjnymi powołanymi do rozwoju lokalnego i wspierania turystyki, ograniczając zakres prowadzonych działań marketingowych do zewnętrznych reklam oraz własnych stron internetowych.

W efekcie należy uznać, że *Projekt* zrealizowany przez *Spółkę* - ze względu na swój lokalny charakter, uzyskany w wyniku rezygnacji przez wspólników z zamierzeń

¹⁰ Zwany dalej „wnioskiem”.

¹¹ Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie (zwane dalej „*SLCP*”), któremu jako Instytucji Pośredniczącej II Stopnia, Zarząd Województwa Śląskiego – będący Instytucją Zarządzającą *RPO WSL* (zwana dalej „*IZ*”) - powierzył zadania związane z obsługą podmiotów prywatnych.

¹² Umowa nr UDA-RPSL.03.01.01-00-213/10-00 z dnia 2 kwietnia 2013 r., zwana dalej „*umową*”.

zawartych we *wniosku* oraz z niepodjęcia w szerszym zakresie działań marketingowych nakierowanych na turystów - miał ograniczony wpływ na spójną ofertę turystyczną Województwa Śląskiego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stopień realizacji projektów oraz działań wpływających na osiągnięcie i utrzymanie ich efektów.

Opis stanu
faktycznego

- 1.1 W okresie od 6 maja 2010 r.¹³ do 30 września 2013 r.¹⁴ *Spółka* realizowała *Projekt*, który uzyskał z *RPO WSL*¹⁵ dofinansowanie w wysokości 681,3 tys. zł ze środków przeznaczonych na działania polegające na budowie¹⁶, przebudowie i remoncie bazy gastronomicznej wraz z niezbędnym wyposażeniem.

Zgodnie z *umową* zawartą dnia 2 kwietnia 2013 r. z *SLC,P* łączna wartość *Projektu* wynieść miała 1.390,8 tys. zł brutto, w tym 255,3 tys. zł stanowił podatek VAT (wydatki na pokrycie podatku VAT uznane zostały za koszty niekwalifikowalne). Wysokość kosztów kwalifikowalnych określono na 1.135,5 tys. zł¹⁷, z czego ze środków EFRR sfinansowane miały zostać koszty w wysokości 681,3 tys. zł (60%). Zakres rzeczowo-finansowy i harmonogram realizacji *Projektu* – zgodnie z § 1 pkt 17 *umowy* – określony został we *wniosku* z dnia 20 lipca 2010 r., który stanowił załącznik do niej.

Treść *umowy* była dwukrotnie zmieniana¹⁸, przy czym wprowadzone korekty dotyczyły przedłużenia terminu realizacji *Projektu* oraz ustalenia nowego harmonogramu rzeczowo-finansowego.

Głównym celem realizacji *Projektu* było uruchomienie w Cieszynie „wysoco konkurencyjnego lokalu gastronomicznego”, co polegać miało na doprowadzeniu do uruchomienia w przebudowywanym i rozbudowywanym obiekcie przy ul. Katowickiej 23 w Cieszynie dwóch lokali gastronomicznych (restauracji i baru restauracyjnego wraz z kręgielnią) o łącznej powierzchni użytkowej 672,2 m². Bar restauracyjny wraz z kręgielnią i zapleczem, o łącznej powierzchni 352,4 m², zlokalizowany miał być w przyziemiu (piwnicy) budynku, natomiast część restauracyjna łącznie z zapleczem - o łącznej powierzchni 319,8 m² - na jego parterze. Oba lokale miały zostać połączone poprzez adaptację wspólnego zaplecza technicznego. Cały obiekt miał też zostać dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przewidywany zakres działań obejmował roboty budowlane i wykończeniowe oraz kompleksowe wyposażenie obiektu w środki trwałe, ruchomości i oprogramowanie niezbędne do jego sprawnego funkcjonowania. *Projekt* przewidywał także wykonanie bramy wjazdowej na teren nieruchomości, podjazdu dla osób niepełnosprawnych, zmianę nawierzchni chodników i drogi dojazdowej oraz zakup konstrukcji dla placu zabaw dla dzieci.

¹³ Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 *umowy*. Dzień wcześniej *Spółka* złożyła do *SLCP* pierwszy *wniosek* o dofinansowanie *Projektu* (Nr WND-RPSL.03.01.01-00-213/10-01). *Wniosek* ten nie został zaakceptowany, a *Spółka* w dla tego samego zamierzenia złożyła dnia 20 lipca 2010 r. poprawiony *wniosek*, który uzyskał akceptację *SLCP* (Nr WND-RPSL.03.01.01-00-213/10-02)

¹⁴ Termin po zmianach wprowadzonych aneksem z 25 czerwca 2013 r.

¹⁵ W ramach poddziałania 3.1.1: Infrastruktura zaplecza turystycznego/przedsiębiorstwa.

¹⁶ W tym rozbudowie, odbudowie, nadbudowie.

¹⁷ Wartość *Projektu* bez podatku VAT (netto).

¹⁸ Aneksami z 25 czerwca i 9 sierpnia 2013 r.

Wśród celów szczegółowych *Projektu* wymieniono m.in.:

- stworzenie miejsca przywracającego historię regionalną i pamięć o zasłużonych dla miasta osobach, spoczywających na Cmentarzu Komunalnym (cel szczegółowy nr 6);
- umożliwienie rezerwacji poprzez internet (cel szczegółowy nr 4);
- zapewnienie klientom możliwości połączenia konsumpcji smacznych posiłków i obejrzenia ciekawych wydarzeń sportowych lub rozrywkowych (cel szczegółowy nr 7);
- zaoferowanie usług gastronomicznych i sportowych jednocześnie (kręgle) (cel szczegółowy nr 8);
- zapewnienie atrakcji dla najmłodszych klientów, poprzez stworzenie placu zabaw (cel szczegółowy nr 9);
- stworzenie sali przygotowanej do urządzania spotkań, konferencji; przyjmowania zorganizowanych grup turystów (cel szczegółowy nr 10);
- zaoferowanie bogatej, różnorodnej oferty kulinarnej (cel szczegółowy nr 12);
- zapewnienie bezpieczeństwa klientów i pracowników lokalu poprzez instalację systemu monitoringu wizyjnego (cel szczegółowy nr 13);
- zmianę nawierzchni drogi dojazdowej i chodników wokół nieruchomości (cel szczegółowy nr 15).

W zawartej we *wniosku* specyfikacji wydatków kwalifikowalnych nie ujęto żadnych pozycji wskazujących na powiązanie z realizacją celu szczegółowego nr 6.

Uzasadniając cele *Projektu* wskazywano, że poprzez wykorzystanie elementów regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego realizowane będą cele priorytetu III RPO WSL¹⁹, a w efekcie powstanie lokal, który będzie pierwszym tego typu lokalem w Cieszynie, który „*nacechowany będzie historycznie, poprzez ożywienie tradycji i pamięci przodków spoczywających na sąsiadującym z nim Cmentarzu Komunalnym*”.

Również w innych miejscach *wniosku* powołano się na tradycje historyczne Cieszyna, jako miasta leżącego na ruchliwym szlaku migracyjnym i handlowym, posiadającego bogatą historię oraz ciekawe zabytki i miejsca, do których zaliczono Cmentarz Komunalny przy ul. Katowickiej, na którego głównej alei znajduje się Grób Zasłużonych, w którym spoczywają wybitni mieszkańcy Cieszyna²⁰. Wskazywano przy tym, że zrealizowany *Projekt* zapewni wykorzystanie powyższych faktów oraz rozpropaguje - wśród gości korzystających z usług ww. lokali - historię cmentarza i osób na nim spoczywających.

Ww. deklaracje nie zostały jednak zrealizowane, gdyż powstałe lokale gastronomiczne nie zawierały jakichkolwiek elementów nawiązujących do historii i zabytków Cieszyna, lub osób z nim związanych. Brak było również jakichkolwiek informacji dla turystów, które nawiązywałyby do historii - znajdującego się obok obiektu - zabytkowego Cmentarza Komunalnego i osób na nim pochowanych. Jeden ze współników wyjaśnił, wynikało to z „*niedopatrzeń*” ze strony współników, ponieważ skoncentrowali się oni na spełnieniu innych warunków *Projektu*, w tym

¹⁹ W którym podano m.in., że „*W ramach priorytetu preferowane będą inwestycje kompleksowe, o zasięgu ponadlokalnym, przyczyniające się wprost do wzrostu gospodarczego, tworzące nowe produkty turystyczne, kulturowe i tradycyjne, wykorzystujące elementy regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz realizujące założenia wynikające ze Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013*”. Ponadto, w ramach priorytetu preferowane miały być „*przedsięwzięcia uwzględniające w swym zakresie przystosowanie infrastruktury okołoturystycznej oraz innych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, między innymi poprzez usuwanie barier architektonicznych*”.

²⁰ M.in. Paweł Stalmach, ks. Józef Londzin, Gustaw Morcinek, Franciszek Popiołek, Ludwik Brożek.

zapewnieniu dostępności lokalu dla osób niepełnosprawnych, zakupie wyposażenia obiektu, w tym kręgielni, lokali gastronomicznych i placu zabaw.

(dowód: akta kontroli str. 40-52, 74, 79-101, 210, 213-214, 233-235, 241, 247, 265, 297, 480, 498-503, 518-520)

W złożonym 20 lipca 2010 r. do SLCP wniosku o dofinansowanie Projektu stwierdzono, m.in. że: „Instalacja kręgielni ma zapewnić klientom możliwość połączenia konsumpcji z rozrywką sportową. Oprogramowanie umożliwi rezerwację przez Internet, dając większą swobodę komunikacji klientów z restauracją”. Ustalono jednak, że w odniesieniu do kręgielni deklaracja dotycząca oprogramowania, nie została zrealizowana.

Odnosząc się do tego, że zakupione przez Spółkę oprogramowanie nie pozwala potencjalnym klientom na samodzielne dokonywanie przez internet rezerwacji torów kręgielni, jeden ze współników wyjaśnił, że doszło do tego, gdyż w chwili podejmowania decyzji o zakupie kręgielni (tj. w 2013 r.) współnicy zostali przekonani przez informatyków tworzących stronę internetową www.bowling.cieszyn.pl, że wykonanie bezpiecznego systemu rezerwacyjnego kręgielni poprzez stronę internetową lokalu WIP Bowling Cieszyn było bardzo trudne. Dodał też, że jego zdaniem przywołane z wniosku sformułowanie miało dotyczyć jedynie możliwości rezerwacji stolików i miejsc w restauracji poprzez stronę www.wipcieszyn.pl, a zawarty we wniosku opis, dotyczący oprogramowania umożliwiającego rezerwację przez internet był nieprecyzyjny i mógł prowadzić do niewłaściwego zrozumienia intencji współników.

(dowód: akta kontroli str. 83, 86, 496-511, 519)

- 1.2 Podejmując decyzję o realizacji Projektu współnicy Spółki przeprowadzili diagnozę rynku usług gastronomicznych²¹ oraz usług o charakterze rekreacyjno-sportowym, w tym dostępu do kręgielni. Wspólnicy posiadali wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności gastronomicznej, a dostrzegając potrzeby rynku obsługi turystycznej i możliwość rozszerzenia dotychczasowej działalności, uznali za zasadne uruchomienie nowego obiektu, w którym zlokalizowany miała zostać kręgielnia i restauracja. Z tego względu, w uzasadnieniu do wniosku wskazano, że w Cieszynie brakuje obiektu gastronomicznego o większej przestrzeni, który zapewniałby możliwość kulturalnego odbioru relacji sportowych lub gry w kręgle, przy jednoczesnej konsumpcji posiłków i napojów. Wskazali również, że tylko jeden lokal w Cieszynie oferował wówczas dwa tory do gry w kręgle, a żadna z restauracji nie była dostosowana dla osób niepełnosprawnych i nie posiadała placu zabaw dla dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 83-99)

W okresie objętym kontrolą Spółka była autorem projektu²² pn. *Uruchomienie parku zabytków historycznych i przyrodniczych Śląska Cieszyńskiego sposobem na wzmocnienie konkurencyjności firmy Zielona Trójka i atrakcyjności turystycznej Cieszyna*. Również ten projekt został zgłoszony przez Spółkę do dofinansowania ze środków RPO WSL²³, lecz nie był realizowany, z uwagi na rozwiązanie przez Spółkę umowy o jego dofinansowanie. Przewidywane w nim działania częściowo pokrywały się z zamierzeniami ujętymi w Projekcie, będącym przedmiotem kontroli NIK i dotyczyły m.in. zagospodarowania ogrodu restauracyjnego, wyposażenia kręgielni, wykonania przeszklenia torów do kręgli oraz zdobienia ścian, uruchomienia punktu rowerowego oraz zakupu wyposażenia i środków trwałych dla lokalu

²¹ Ofert restauracji położonych na terenie Cieszyna.

²² O numerze UDA-RPSL.03.02.01-00-132/11-00.

²³ 3.1.1 - Infrastruktura zaplecza turystycznego/przedsiębiorstwa.

gastronomicznego. Wspólnicy wyjaśnili, że przyczyną rezygnacji z realizacji ww. projektu było uzyskanie dofinansowania w ramach *umowy*.

(dowód: akta kontroli str. 37-39, 54-57b, 293-295)

- 1.3 Według wyjaśnień wspólników, bez wsparcia ze środków *EFRR* założenia *Projektu* zostałyby wdrożone, jednakże czas jego realizacji byłby znacznie dłuższy. Zmieniłby się także zakres inwestycji, na uboższy i mniej konkurencyjny.

(dowód: akta kontroli str. 12-13)

- 1.4 Na etapie podejmowania decyzji o realizacji *Projektu* oraz opracowania jego założeń wspólnicy brali pod uwagę lokalizację obiektu w stosunku do istniejącej infrastruktury, a w szczególności jego położenie przy jednej z głównych dróg prowadzących do centrum Cieszyna, w bliskim sąsiedztwie Cmentarza Komunalnego. Brali też pod uwagę lokalizację przystanków transportu publicznego, stacji paliw oraz placówek handlowych i usługowych.

W ramach *Projektu* uwzględniono także nowe zagospodarowanie niezabudowanej części nieruchomości, w ramach którego przewidziano wykonanie na terenie posesji nowych dróg dojazdowych i chodników wewnętrznych, utworzenie miejsc parkingowych, alejek spacerowych oraz placu zabaw dla dzieci. Obiekt dysponuje również własnym zapleczem sanitarnym dla klientów i personelu.

(dowód: akta kontroli str. 40-53)

- 1.5 Zgodnie z *wnioskiem*²⁴, celem wspólników *Spółki* było wykorzystanie sąsiedztwa zabytkowego Cmentarza Komunalnego oraz historycznego dziedzictwa Cieszyna do promocji prowadzonej działalności gastronomicznej. Wskazano w nich, że uruchomiona restauracja będzie mieć charakter historyczny, propagować będzie tradycję regionalną i postacie osób zasłużonych dla historii ziemi cieszyńskiej, spoczywających na ww. nekropolii, a do *wniosków* złożonych w *SLCP* załączono opracowaną przez Urząd Miasta Cieszyna broszurę informacyjną dla turystów poświęconą historii cieszyńskich cmentarzy. Wspólnicy deklarowali również, że zamierzają podjąć działania mające na celu rozślawienie tej nekropolii i rozpropagowanie - wśród gości korzystających z usług restauracji i pubu restauracyjnego - historii związanej ze spoczywającymi na niej sławnymi osobami.

Stwierdzono, że na terenie ww. lokali (m.in. w elementach wystroju i dekoracjach, w kartach dań i treści albumu informacyjno-reklamowego poświęconego restauracji) oraz w treści promocyjnych stron internetowych lokali²⁵ nie zamieszczono żadnych informacji nawiązujących do tradycji regionu, historii i zabytków Cieszyna lub osób związanych z historią miasta lub regionu, w tym spoczywających na Cmentarzu Komunalnym. Nie zamieszczono też informacji o związku utworzenia znajdujących się w obiekcie lokali z sąsiadującym zabytkowym cmentarzem.

Wspólnicy *Spółki* wyjaśnili, że z uwagi na natłok zajęć i prac związanych z budową, remontem oraz uruchamianiem lokali gastronomicznych zapomnieli oni tej formie promocji zaznaczając, że są gotowi do jej wykorzystania w przyszłości.

Położenie obiektu i znajdujących się w nim lokali gastronomicznych nie było oznakowane dla kierujących pojazdami za pomocą drogowych tablic znakowych D-28 „*Restauracja*”. Nie było też oznakowane za pomocą miejscowego systemu oznakowania informacyjnego (turystycznego) ciągów komunikacyjnych.

²⁴ z 5 maja 2010 r. i z 20 lipca 2010 r.

²⁵ <http://www.wipcieszyn.pl/> i <http://bowling.wipcieszyn.pl/>.

Wspólnicy *Spółki* wyjaśnili, że nie starali się o wprowadzenie oznakowania drogowego, ponieważ nie wiedzieli o takiej możliwości.

(dowód: akta kontroli str. 67-73, 82-83, 96-97, 293-296)

Wspólnicy nie byli w stanie wykazać wpływu zrealizowanego *Projektu* na rozwój turystyki²⁶ na terenie miasta. Wprawdzie *Spółka* podejmowała działania mające na celu rozpropagowanie wśród potencjalnych odbiorców (turystów) oferty zrealizowanych w ramach *Projektu* lokali, lecz nie nawiązała w tym celu współpracy ani z organizacjami turystycznymi²⁷, które były administratorami internetowych serwisów turystycznych²⁸, ani z jednostkami organizacyjnymi miasta lub powiatu odpowiedzialnymi za wspieranie rozwoju ruchu turystycznego²⁹. Nie brała też udziału w promujących obiekt wystawach lub targach turystycznych.

Wspólnicy wyjaśnili, że pierwszą formą reklamy, jaką zastosowali było rozesłanie drogą pocztową (w formie listu) ok. 100 informacji ofertowych do wybranych biur podróży, których dane pozyskano z internetu. *Spółka* umieściła również trzy banery reklamowe restauracji przy drogach dojazdowych do Cieszyna.

Od 2 maja 2012 r. *Spółka* wystawiała faktury VAT za usługę gastronomiczną 8%, której odbiorcami byli m.in. przedsiębiorcy prowadzący biura turystyczne, lokalne stowarzyszenia kulturalne, zespół szkół i jednostka samorządu powiatowego. Co najmniej 6 z nich dotyczyło obsługi grup turystycznych.

(dowód: akta kontroli str. 293-312, 521-528)

1.6 Zgodnie z *wnioskiem*, przyjętymi dla *Projektu* przez wspólników i zaakceptowanymi w *umowie* przez *SLCP* wskaźnikami produktu było:

- stworzenie jednego obiektu bazy gastronomicznej, przystosowanego do potrzeb i obsługi osób niepełnosprawnych³⁰;
- nabycie w jego ramach 136 składników majątku trwałego *Spółki*³¹;
- nabycie jednego składnika wartości niematerialnych i prawnych³².

Przyjętymi wskaźnikami rezultatu realizacji *Projektu* było natomiast:

- liczba osób korzystających z nowych obiektów bazy gastronomicznej - 73.000 osób³³;
- przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy (według Ekwiwalentu Pełnego Czasu Pracy) – 9 szt.³⁴;
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektów bazy gastronomicznej po zrealizowaniu *Projektu* - 50 osób³⁵.

²⁶ Ani w skali lokalnej, ani ponadlokalnej (wojewódzkiej).

²⁷ Np.: Śląską Izbą Turystyki, Śląską Organizacją Turystyczną oraz Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”.

²⁸ www.slaskie.travel, <http://slask.travel/>, <http://www.infotur.olza.pl/>, <http://www.euregio-teschinensis.eu>, współfinansowanych lub dofinansowanych przez UE z EFRR w ramach RPO WSL, w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg IIIA Czecho-Polska oraz w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej RCz - RP 2007-2013 z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko.

²⁹ Np.: Miejskim Centrum Informacji w Cieszynie, Wydziałem Kultury, Sportu, Turystyki i Informacji Starostwa Powiatowego w Cieszynie.

³⁰ Źródło informacji – *umowa*.

³¹ Źródło informacji – ewidencja środków trwałych, faktury, potwierdzenia zapłat.

³² Źródło informacji – ewidencja wartości niematerialnych i prawnych, faktury, potwierdzenia zapłat.

³³ Źródło informacji – szacunek przedsiębiorcy, wewnętrzna ewidencja liczby wydanych posiłków.

³⁴ Źródło informacji – umowy o pracę, druki ZUS DRA.

³⁵ Źródło informacji – szacunek przedsiębiorcy, wewnętrzna ewidencja firmy na podstawie oświadczenia ustnego klienta.

Wspólnicy zadeklarowali we *wniosku*, że wskaźniki rezultatu zostaną osiągnięte w ciągu roku od zakończenia realizacji zakresu rzeczowego *Projektu*, tj. do 30 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 83, 85-96, 99-100, 104-105)

Według ostatecznego harmonogramu rzeczowo-finansowego *Projektu*, ukończenie prac budowlanych i wykończeniowych w obrębie nieruchomości, wyposażanie obiektu oraz osiągnięcie pełnej zdolności *Spółki* do przyjmowania klientów w znajdujących się obiekcie lokalach miało nastąpić do 30 września 2013 r.

W *umowie* stwierdzono, że wskaźniki realizacji celów *Projektu* mają być monitorowane przez wspólników, przy współpracy z księgowym, w okresach miesięcznych przez 3 kolejne lata od zakończenia jego realizacji. Zakupione w ramach *Projektu* środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne miały być monitorowane raz w miesiącu, na podstawie prowadzonych w *Spółce* ewidencji³⁶, tak by nie dopuścić do ich sprzedaży. Wskaźniki rezultatu w postaci liczby osób korzystających z nowych obiektów oraz liczby osób niepełnosprawnych korzystających z lokali po zrealizowaniu *Projektu*, miały być monitorowane i szacowane za pomocą wewnętrznej ewidencji. Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy, miała być kontrolowana raz w miesiącu na podstawie druków ZUS DRA i umów o pracę.

(dowód: akta kontroli str. 83, 104-107, 235)

W wyniku analizy ewidencji środków trwałych stwierdzono, że *Spółka* w okresie od 19 sierpnia 2011 r. do 18 września 2013 r. zwiększyła wartość zakupionej wcześniej nieruchomości (w tym, restauracji i baru restauracyjnego) o 712,5 tys. zł³⁷ netto oraz zaewidencjonowała nabycie, przewidzianych w harmonogramach rzeczowo-finansowym środków trwałych³⁸ i wyposażenia obiektu, a także wartości niematerialnej i prawnej w postaci oprogramowania do zarządzania restauracjami.

Według dokumentacji księgowej, wprowadzone podczas realizacji *Projektu* składniki majątkowe pozostawały własnością *Spółki* na dzień zakończenia okresu trwałości *Projektu*³⁹ i na koniec 2016 r. Przeprowadzone oględziny potwierdziły, że znajdowały się one na wyposażeniu znajdujących się w obiekcie lokali gastronomicznych.

(dowód: akta kontroli str. 40-53, 316-397)

Według zapewnień wspólników⁴⁰, monitorowanie wskaźnika rezultatu odnoszącego się do liczby osób obsługiwanych w lokalach *Spółki* prowadzone było w okresie od 1 maja 2012 r. do 30 września 2014 r. w oparciu o dane zawarte w wewnętrznej ewidencji sprzedaży jednostkowych posiłków, napojów i usług organizacji przyjęć oraz zestawienia faktur VAT, wystawionych klientom m.in. za usługi grupowe zrealizowane na rzecz przedsiębiorców, instytucji i osób fizycznych. Na podstawie zebranych tam danych, *Spółka* poinformowała 19 grudnia 2014 r. *SLCP*, że w ww. okresie sprzedała łącznie 85.301 potraw i napojów, zorganizowała 113 przyjęcia weselne oraz wystawiła 396 faktur VAT na łączną kwotę 514.798,88 zł brutto⁴¹.

³⁶ Ewidencja środków trwałych oraz ewidencja wartości niematerialnych i prawnych.

³⁷ W kwotę tego zwiększenia weszła także wartość prac i robot budowlanych przeprowadzonych poza *Projektem*.

³⁸ M.in.: kompletnej dwutorowej kręgielni o wartości 161,6 tys. zł; wyposażenia kuchni i zaplecza o wartości 427,4 tys. zł; boksów restauracyjnych o wartości 10,6 tys. zł; trzech telewizorów z projektorem o łącznej wartości 25,7 tys. zł; elementów zagospodarowania i wyposażenia ogrodu o wartości 181,1 tys. zł; markiz zewnętrznych o wartości 26,4 tys. zł; klimatyzatora kanałowego o wartości 23,4 tys. zł; mebli restauracyjnych i barowych o wartości 114,0 tys. zł.

³⁹ Tj. do 30 września 2016 r.

⁴⁰ Zawartych m.in. w dokumentacji przekazanej do *SLCP*.

⁴¹ Wg informacji zawartych w piśmie z dnia 19 grudnia 2014 r., które *Spółka* skierowała do *SCPL* w związku z prowadzoną weryfikacją osiągnięcia zakładanych wskaźników rezultatu, zestawienie to nie stanowiło załącznika do ww. pisma.

W sporządzonej na potrzeby ww. informacji zestawieniu faktur VAT za usługi gastronomiczne i cateringowe, które przedstawiono kontrolującemu, nie podano jednak ani liczby osób, których one dotyczyły, ani gdzie te usługi zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 407-412, 418-426, 532, 537, 539, 544-545, 551, 556-560, 563-564, 569, 577)

W dniu 24 lutego 2015 r. *Spółka* poinformowała *SLCP*, że w oparciu o posiadane ewidencje i zestawienia oszacowano, że powstała w obiekcie baza gastronomiczną *Spółki* odwiedziło łącznie 74.908 osób. Według tej informacji, liczbę 65.378 osób oszacowano na podstawie ewidencji wydanych posiłków, napojów i liczby zorganizowanych przyjęć, a liczbę 9.530 osób na podstawie wykazu 396 faktur VAT⁴² o łącznej wartości 406.016,28 zł brutto za zrealizowane usługi gastronomiczne i cateringowe. *Spółka* poinformowała też, że ok. 2.000 osób skorzystało wyłącznie z oferty kręgielni, nie korzystając z usług restauracyjnych. Do powyższego pisma załączono inne zestawienie⁴³ faktur za okres od 2 maja 2012 r. do 30 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 427-428, 467, 521-528)

Wspólnik *Spółki* wyjaśnił, że na podstawie faktur VAT oszacował liczbę osób korzystających z bazy gastronomicznej obiektu przy ul. Katowickiej 23 w Cieszynie, które wzięły udział w organizowanych przez *Spółkę* imprezach okolicznościowych, dzieląc wartość faktury przez średni koszt usługi na osobę, który wynosił około 30 – 35 zł. Stwierdził przy tym, że *Spółka* nie prowadziła wewnętrznej ewidencji wydanych posiłków na potrzeby realizowanych usług gastronomicznych i restauracyjnych sprzedanych w ramach usług zbiorowych, udokumentowanych fakturami VAT. Dodał też, że jego zdaniem, w przypadku usług świadczonych przez *Spółkę* poza lokalem (np. w siedzibach firm) potrawy, wyposażenie i obsługa usługi pochodziła ze zrealizowanej w ramach *Projektu* restauracji, a tym samym liczba obsłużonych w ten sposób osób powinna być zaliczona do ww. wskaźnika rezultatu.

Odnosząc się natomiast do różnic pomiędzy zestawieniem faktur⁴⁴ z dnia 18 grudnia 2014 r. i zestawieniem z dnia 26 lutego 2015 r. wspólnik *Spółki* wyjaśnił, że pierwsze z tych zestawień zostało opracowane „na potrzeby ustalenia przychodów z faktur VAT za usługi świadczone przez *Spółkę*” i nie zostało one wysłane do *SLCP*. Natomiast na potrzeby *SLCP* przygotowane zostało zestawienie, „w którym nie uwzględniono faktur za usługi promocyjne oraz usługi niezrealizowane w lokalach przy ulicy Katowickiej 23 w Cieszynie”. Zestawienie to zostało przekazane do *SLCP* 26 lutego 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 519-520)

Z informacji uzyskanych przez NIK od 14 odbiorców usług⁴⁵ świadczonych przez *Spółkę* - wybranych na podstawie zestawienia faktur VAT przekazanego do *SLCP* dnia 26 lutego 2015 r. - wynikało, że z zafakturowanych usług skorzystało 1.382 osoby⁴⁶, tj. o 1.000 osób mniej niż wynikało z przekazanej do *SLCP*

⁴² Za zrealizowane w okresie od 2 maja 2012 r. do 30 września 2014 r.

⁴³ Obejmujące 396 faktur, lecz nie zawierające nazwy kontrahenta. Zestawienie to zawierało natomiast szacunkową liczbę osób, których usługa dotyczyła. Według niego z usług *Spółki* skorzystało 9.530 osób, a łączna wartość sprzedanych przez nią usług wyniosła 406.016,28 zł brutto.

⁴⁴ W zestawieniu datowanym na 18 grudnia 2014 r. uwzględniono faktury: FVS 7/5/2012, FVS 4/6/2013, FVS 12/7/2013, FVS 10/8/2013, FVS 18/9/2013, FVS 19/9/2013 na łączną kwotę 129.901,60 zł, których nie podano w zestawieniu z 26 lutego 2015 r. Jednocześnie w zestawieniu z 26 lutego 2015 r. podano faktury KFVS 1/5/2012, FVS 12/11/2012, FVS 3/1/2013, FVS 12/11/2013, FVS 10/12/2013 na łączną kwotę 14.119 zł, których nie uwzględniono w zestawieniu z 18 grudnia 2014 r.

⁴⁵ Tj. placówki oświatowej, państwowej jednostki organizacyjnej, stowarzyszenia i 11 przedsiębiorców, w tym jednego biura turystycznego, na rzecz których *Spółka* świadczyła usługi, co najmniej 30 razy.

⁴⁶ Kontrahentów, pracowników, uczestników szkoleń oraz grupy wycieczkowej.

informacji. Ponadto, przynajmniej pięciokrotnie usługi świadczone były przez *Spółkę* poza miejscem realizacji *Projektu*⁴⁷.

(dowód: akta kontroli str. 104-107, 521-582, 614-624)

Wskaźnik skorzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne monitorowany był na podstawie prowadzonej przez *Spółkę* w *restauracji* ewidencji, zawierającej datę i liczbę osób niepełnosprawnych oraz potwierdzenie współników *Spółki*. Według niego, w okresie od 4 maja 2012 r. do 28 września 2014 r. z usług *restauracji* skorzystało, co najmniej 92 osoby niepełnosprawne. Przeprowadzone oględziny potwierdziły, że obiekt i znajdujące się w nim lokale gastronomiczne oraz otaczająca go nieruchomość gruntowa, były dostępne i należycie dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach.

W wyniku realizacji *Projektu*, w lokalach gastronomicznych przy ul. Katowickiej 23 w Cieszynie *Spółka* utworzyła w 2013 r. - 14 stanowisk pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, a w kolejnych latach⁴⁸ liczba ta nie była mniejsza niż 12.

(dowód: akta kontroli str. 40-53, 398-399, 402-405, 407)

Dnia 7 kwietnia 2015 r. *SLCP* poinformowała *Spółkę*, że przedstawione przez nią dokumenty odnoszące się do wskaźników rezultatu zostały – w wyniku przeprowadzonej weryfikacji - ocenione pozytywnie i na ich podstawie *SLCP* ustalono, że: „Wskaźniki rezultatu w ramach projektu zostały osiągnięte w 100%”.

(dowód: akta kontroli str. 467)

- 1.7 Założone we *wniosku* wskaźniki realizacji celu *Projektu* w postaci liczby obsłużonych w lokalach gości, w tym osób niepełnosprawnych nie nawiązywały bezpośrednio do zasadniczego celu poddziałania 3.1.1 *RPO WSL*, jakim było wsparcie realizowanych przez przedsiębiorców inwestycji w infrastrukturę zaplecza turystycznego.

W efekcie, *Spółka* nie była zobowiązana ani do ustalania wpływu realizacji *Projektu* na wielkość ruchu turystycznego, ani do pomiaru lub szacowania, jaką liczbę spośród obsłużonych osób stanowili turyści indywidualni lub grupowi.

(dowód: akta kontroli str. 97, 104-106)

- 1.8 *Spółka* zgodnie z warunkami zawartymi w *umowie*, przesyłała do *SLCP* informacje i wyjaśnienia związane z zakresem rzeczowym *Projektu* oraz osiągniętymi wskaźnikami. Wnosiła także o wprowadzenie niezbędnych zmian w *umowie*, które zostały przez *SLCP* zaakceptowane. W efekcie:

- aneksem z 25 czerwca 2013 r. przesunięto termin realizacji *Projektu* z 30 czerwca 2013 r. do 30 września 2013 r. oraz zmieniono harmonogram rzeczowo-finansowy;
- aneksem z 9 sierpnia 2013 r. zmieniono harmonogram rzeczowo-finansowy.

Wprowadzone zmiany dotyczyły m.in. rezygnacji z planowanych wcześniej szyn podjazdowych do parteru budynku na podjazd dla niepełnosprawnych wykonany z kostki brukowej oraz przesunięć pomiędzy wydatkami wynoszącymi powyżej 10% ich wartości.

⁴⁷ Czterokrotnie były to usługi cateringowe, polegające na przygotowaniu i dostarczeniu żywności odbiorcy zewnętrznemu podczas szkoleń i spotkań integracyjnych, a w jednym przypadku (31 października 2012 r.) zrealizowana została w innej restauracji należącej do *Spółki* (na ul. Srebrnej w Cieszynie).

⁴⁸ Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., 31 grudnia 2015 r. i 30 września 2016 r.

Spółka informowała także o zmianach w zakresie realizowanego *Projektu*, a po zakończeniu jego realizacji poinformowała o zmianie jej nazwy i przeniesieniu siedziby.

W dniu 14 sierpnia 2013 r. *SLCP* zwróciła się do *Spółki* z prośbą o przekazanie drogą elektroniczną informacji dotyczącej stanu realizacji *Projektu*. W przekazanej 22 sierpnia 2013 r. informacji stwierdzono, że *Spółka* zrealizowała 85,53% przewidywanego zakresu finansowego *Projektu*.

(dowód: akta kontroli str. 231-292, 417-418, 427-428, 432-478)

- 1.9 W trakcie realizacji *Projektu* i po jego zakończeniu *Spółka* dokonywała pomiaru wartości mających wpływ na osiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu w sposób opisany powyżej.

W dniu 26 stycznia 2016 r. przekazano do *SLCP* ankietę z wypełniania przez beneficjenta projektu obowiązku utrzymania trwałości zrealizowanego *Projektu*. W dokumencie tym, współnicy oświadczyli, że cele, charakter i warunki realizacji *Projektu*, w szczególności zobowiązania wynikające z wniosku i umowy są utrzymane od zakończenia jego realizacji. Wynikało z niego również, że ostatnia wypłata środków⁴⁹ w ramach *Projektu* nastąpiła 26 listopada 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 398-399, 407-412, 417-426, 468-477)

- 1.10 W ramach Priorytetu III *RPO WSL* przyjęto założenie, że: „preferowane będą inwestycje: kompleksowe, o zasięgu ponadlokalnym, przyczyniające się wprost do wzrostu gospodarczego, tworzące nowe produkty turystyczne, kulturowe i tradycyjne, wykorzystujące elementy regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego, realizujące założenia wynikające ze Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013⁵⁰”.

Tym samym należy stwierdzić, że *Projekt* zrealizowany przez *Spółkę* nie spełniał niektórych - istotnych z punktu widzenia *RPO WSL* oraz *SRT* – kryteriów, a zwłaszcza oddziaływania ponadlokalnego oraz wykorzystywania elementów regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego.

(dowód: akta kontroli str. 97, 104-106, 416, 479-484)

- 1.11 Efekty realizacji *Projektu*, w postaci uruchomionych lokali gastronomicznych oraz zagospodarowania zewnętrznego obiektu są użyteczne, trwałe i wykorzystywane przez klientów, a obiekt został wyposażony w udogodnienia dla dzieci⁵¹, osób niepełnosprawnych, w tym o ograniczonej możliwości poruszania się i klientów zmotoryzowanych. Obiekt dysponował też własnym wydzielonym parkingiem mieszczącym kilkanaście pojazdów, z których jedno miejsce przeznaczone było dla osób niepełnosprawnych. Lokale czynne były przez wszystkie dni tygodnia w godzinach od 11.00 do 22.00 lub 23.00 (pt.-sob.).

(dowód: akta kontroli str. 40-53)

- 1.12 *Spółka* zapewniła trwałość *Projektu* w rozumieniu art. 57 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. *ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*. W trzyletnim okresie jego trwałości⁵², jak i po jego zakończeniu,

⁴⁹ Data zakończenia realizacji operacji.

⁵⁰ Zwanej dalej „*SRT*”. W *SRT* stwierdzono m.in., że niezbędne jest wspieranie rozwoju atrakcyjnej turystycznie bazy noclegowej i gastronomicznej wykorzystującej obiekty zabytkowe, m.in. w obiektach podkreślających specyfikę regionu oraz w obiektach niezagospodarowanych i niszczących.

⁵¹ Ogrodzenie terenu, plac i kącik zabaw, alejki spacerowe dostępne dla wózków, stoliki do karmienia i pielęgnacji niemowląt.

⁵² Tj. do 26 listopada 2016 r.

nie zmienił się właściciel obiektu i składników majątkowych, które uzyskano w wyniku realizacji *Projektu*. Obiekt nie został poddany zmianom mającym wpływ na jego charakter i warunki realizacji przedsięwzięcia, ani zmianom skutkującym uzyskaniem nieuzasadnionych korzyści. *Spółka* zapewniła środki na utrzymanie i bieżące funkcjonowanie obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 515-517)

- 1.13 Infrastruktura oraz elementy majątku trwałego i ruchomego, które weszły w skład zrealizowanego *Projektu* znajdowały się w dobrym stanie technicznym i użytkowym. *Spółka* dysponowała *Książką obiektu budowlanego*, w którym mieszczą się lokale gastronomiczne oraz protokołami z kontroli okresowych obiektu i instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej, gazowej i przewodów kominowych.

Spółka uzyskała też dla powstałego obiektu gastronomicznego niezbędne pozwolenia w zakresie produkcji i obrotu daniami, napojami gorącymi, galanterią cukierniczą oraz napojami zimnymi i alkoholowymi wprowadzanymi do dystrybucji w miejscu wytworzenia i sprzedaży⁵³ oraz działalności w zakresie cateringu potraw gotowych, w tym pizzy⁵⁴. Ponadto, w dniu 1 sierpnia 2014 r. wspólnicy *Spółki* wdrożyli w *restauracji* Księgę HACCP⁵⁵ zawierającą zbiór procedur odnoszących się do zapewnienia bezpieczeństwa i jakości sanitarnej produkcji żywności.

Dnia 16 kwietnia 2015 r. inspektorzy Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Cieszynie przeprowadzili w *restauracji* kontrolę, w wyniku której nie stwierdzono żadnych uchybień i nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 40-53, 315, 488-495, 597-613)

- 1.14 We *wniosku* z 20 lipca 2010 r. wspólnicy zadeklarowali, że docelowo zamierzają stworzyć w obiekcie miejsca noclegowe, które znajdować się będą nad *restauracją*, na poddaszu budynku. Wspólnicy wyjaśnili, że *Spółka* nie wycofała się z tego zamierzenia i planuje jego zakończenie w lipcu 2017 r., przy czym inwestycja ta obejmuje utworzenie sali konferencyjnej oraz dziewięciu pokoi noclegowych wraz z łazienkami i toaletami.

(dowód: akta kontroli str. 84, 516-517)

- 1.15 *Spółka* prowadziła promocję obiektu i świadczonych w lokalach usług za pośrednictwem własnych stron internetowych. Oprócz opisu lokali, zamieszczono tam historyczne i aktualne zdjęcia obiektu oraz informacje o ofercie *restauracji* i *kręgielni*. Strony internetowe WIP Cieszyn i WIP Bowling są wysoko pozycjonowane w wyszukiwarkach internetowych⁵⁶. Informacje o lokalach upubliczniano również za pośrednictwem reklam zewnętrznych i wynajmowanej powierzchni reklamowej.

Obowiązkowa promocja realizacji *Projektu* - w ramach *RPO WSL* - prowadzona była poprzez umieszczenie tabliczek pamiątkowych przy drzwiach wejściowych do lokali oraz baneru informacyjnego zamieszczonego na stronach internetowych. Informacje o działalności należących do *Spółki* lokalach gastronomicznych były dostępne na stronach lokalnego portalu informacyjnego i serwisu turystycznego⁵⁷ oraz serwisu społecznościowego Facebook.

Powyższe informacje nie były jednak powiązane i zsynchronizowane z informacją turystyczną obejmującą możliwości dojazdu środkami komunikacji publicznej,

⁵³ Z dnia 14 czerwca 2012 r.

⁵⁴ Z dnia 14 czerwca 2013 r.

⁵⁵ Z języka angielskiego Hazard Analysis and Critical Control Points – tj. Analiza zagrożeń i krytyczne punkty kontroli.

⁵⁶ M.in. www.google.pl, <https://search.yahoo.com>, szukaj.onet.pl, <https://search.seznam.cz>.

⁵⁷ M.in. Gazetacodzienna.pl, meteor-tyrystyka.pl, pl.tripadvisor.com

noclegu i innych rozrywek (np. w postaci linków do oferty przewoźników, obiektów noclegowych, oferty kulturalnej itp.).

W roku 2015 *Spółka* za pośrednictwem jednego z serwisów zakupów grupowych oferowała wykupienie gry w kręgle w promocyjnych cenach, a w sezonie teatralnym 2015/2016 nawiązała współpracę z teatrem w Czeskim Cieszynie, polegającą na wzajemnej reklamie i udzielaniu rabatów widzom teatru i klientom restauracji.

(dowód: akta kontroli str. 12-26, 41, 496-503)

- 1.16 Wspólnicy wyjaśnili, że po oddaniu obiektu do użytkowania nie wystąpiły problemy, trudności lub inne okoliczności wpływające niekorzystnie na możliwość wykorzystania efektów *Projektu* na potrzeby turystyki.

(dowód: akta kontroli str. 313-315, 401)

- 1.17 W związku z realizowanym *Projektem*, *Spółka* nie była zobowiązana do monitorowania zmian ruchu turystycznego na terenie obszaru jej działania, gdyż wskaźniki rezultatu przez nią zaproponowane i zaakceptowane przez *SLCP*, dotyczyły ogólnej liczby obsłużonych osób, w tym niepełnosprawnych, a nie wyłącznie turystów. Zmian tych nie można również stwierdzić na podstawie prowadzonych przez *Spółkę* ewidencji, tj. zestawienia sprzedanych posiłków i napojów oraz ewidencji wystawionych za świadczone usługi faktur VAT. Obrazują one bowiem jedynie – w sposób obciążony dużym błędem - szacunkowe dane w zakresie liczby obsłużonych klientów⁵⁸.

(dowód: akta kontroli str. 298-312, 408-412, 419-426)

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 2004 r. Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁹ zwrócono się do Urzędu Miejskiego w Cieszynie w zapytaniu czy zrealizowany *Projekt* wpłynął pozytywnie na rozwój ruchu turystycznego na terenie miasta, w tym na zwiększenie liczby turystów, ożywienie gospodarcze i wzrost liczby miejsc pracy. Naczelnik Wydziału Kultury wyjaśnił, że ze względu na to że Urząd nie posiadał informacji o zrealizowanym *Projekcie*, niemożliwa jest ocena jego wpływu na ww. wskaźniki.

(dowód: akta kontroli str. 58-59)

- 1.18 Na stronie internetowej obu lokali znajdowała się informacja o rodzaju świadczonych usług, w tym karty dań i napojów, organizacji przyjęć okolicznościowych, zasadach i regulaminie gry w kręgle i godzinach otwarcia lokali. Znajdowały się tam również dane i formularz kontaktowy, elektroniczna księga gości, mapki lokalizacyjne pochodzące z serwisu google.com oraz galeria fotograficzna obiektu. *Spółka* po zakończeniu realizacji *Projektu* nie wprowadziła do swojej oferty innych usług niż restauracyjne, gastronomiczne, cateringowe, grę w kręgle lub organizację przyjęć, które – z uwagi na swój charakter – można by uznać za innowacyjne.

(dowód: akta kontroli str. 496-503)

Wprawdzie na stronie internetowej *restauracji* znajdował się formularz rezerwacyjny miejsc restauracyjnych⁶⁰, jednak nie funkcjonował on od 2016 r. Miało to miejsce mimo, że we *wniosku* wspólnicy *Spółki* wskazywali na niezbędność wprowadzenia takiej formy zamawiania i korzystania z usług restauracyjnych *Spółki*.

⁵⁸ W pierwszym przypadku błędy w zakresie szacowania wynikać mogą m.in. z tego, że ten sam klient mógł jednorazowo wypić kilka napojów lub spożyć posiłek złożony z kilku dań, zaś w drugim – z tego, że na fakturach nie wyodrębniano liczby osób, które w ramach danej usługi zostały obsłużone.

⁵⁹ Dz. U. z 2017 r., poz. 524, zwanej dalej *ustawą o NIK*.

⁶⁰ <http://www.wipcieszyn.pl/rezerwacja.php>.

Odnosząc się do powyższego wspólnicy potwierdzili, że funkcja rezerwacji stolików lub bądź całej sali restauracyjnej nie działała w ciągu całego 2016 r. z powodu błędu autora strony internetowej i ich niedopatrzenia. Błąd ten został jednak naprawiony, i aplikacja ta została ponownie uruchomiona 9 marca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 86, 498, 501, 517)

- 1.19 Przedstawiciele *IZ*, *SLCP* lub innych podmiotów zewnętrznych nie przeprowadzali w *Spółce* kontroli w zakresie uzyskania przez nią zakładanych celów *Projektu*, wskaźników rezultatu i trwałości oraz ich utrzymania po upływie określonego w *umowie* okresu trwałości.

W dniu 15 kwietnia 2015 r. pracownicy *SLCP* przeprowadzili wizytę monitorującą, w trakcie której stwierdzili, że we wskazanym we *wniosku* miejscu realizacji *Projektu* znajdują się efekty przeprowadzonych prac budowlanych, oprogramowanie oraz sprzęt oraz jest prowadzona działalność gastronomiczna wskazana w dokumentacji *Projektu*. W notatce z tej wizyty nie odniesiono się do kwestii realizacji celu szczegółowego w postaci stworzenie miejsca przywracającego historię regionalną i pamięć o zasłużonych dla miasta osobach, spoczywających na Cmentarzu Komunalnym w Cieszynie.

(dowód: akta kontroli str. 7-8)

Nieprawidłowości
i uwagi

1. Wprawdzie określony w *umowie* zakres rzeczowy *Projektu* został przez *Spółkę* zrealizowany, jednakże realizując *Projekt* wspólnicy całkowicie pominęli zawarte we *wniosku*⁶¹ deklaracje odnoszące się do celu szczegółowego nr 6, tj. do planów utworzenia obiektu o charakterze wspierającym ruch turystyczny i nawiązującym do historii regionu i Cieszyna. W efekcie, w żadnym z powstałych lokali nie zamieszczono informacji, bądź elementów nawiązujących do historii i zabytków Cieszyna, regionalnych tradycji lub postaci związanych z historią miasta lub regionu, które spoczęły na sąsiadującym z obiektem historycznym Cmentarzu Komunalnym. Tego typu informacji i elementów nie zamieszczono również na stronach internetowych *Spółki*, ani w materiałach promujących lokale. Podkreślić jednak należy, że w zawartej *umowie* i specyfikacji niezbędnych wydatków, w tym na zakup elementów wystroju i wyposażenia lokali i ogrodu, nie ujęto pozycji wskazujących bezpośrednio na konieczność realizacji powyższego celu.

W ocenie NIK, tego typu zaniechania nie sposób usprawiedliwić jedynie „niedopatrzeniem”, gdyż wszystkie - określone we *wniosku* i zawartej *umowie* - cele szczegółowe *Projektu* powinny być traktowane jako wiążące dla beneficjenta, a stworzenie obiektu nawiązującego do lokalnej tradycji, dziedzictwa kulturowego i historii Cieszyna - wielokrotnie podnoszone w założonym przez *Spółkę* *wniosku* - było jednym z podstawowych warunków przyznania *Projektowi* dofinansowania ze środków *RPO WSL*.

2. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z warunkami określonymi w *umowie* o dofinansowanie *Projektu* inwestycyjnego oraz założeniami przyjętymi we *wniosku* (w pkt. E.2-E.4) wyliczenie wskaźnika rezultatu – Liczba osób korzystających z nowych obiektów bazy gastronomicznej – powinno zostać oszacowane przez *Spółkę* na podstawie wewnętrznej ewidencji wydawanych posiłków. Niedoprecyzowanie wyznaczników dla ww. wskaźnika rezultatu oraz pozostawienie beneficjentowi *Projektu* swobody przy wyborze metody jego obliczania pozbawiło Instytucję Pośredniczącą wiarygodnych informacji na ten temat. Przyjęta przez *Spółkę* metoda ustalania ww. wskaźnika rezultatu, chociaż była zgodna z wymogami *umowy* o dofinansowanie oraz *wniosku* aplikacyjnego –

⁶¹ Należy zauważyć, że wniosek stanowił integralną część *umowy* zawartej przez *Spółkę* z *SLCP*.

pozostawiającymi w praktyce jednostce kontrolowanej dowolność w tym zakresie – nie odzwierciedlała nawet w przybliżeniu rzeczywistych rezultatów Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 96-98, 360, 583-596)

Ocena częściowa

Wprowadzie zakładany we wniosku zakres rzeczowo-finansowy *Projektu* został przez *Spółkę* w uzgodnionym terminie zrealizowany, a wyznaczone wskaźniki produktu i rezultatu zaakceptowane przez *SLCP*, jednak zdaniem NIK zrealizowany *Projekt* – ze względu na rezygnację przez właścicieli *Spółki* z zamierzeń dotyczących wykorzystania elementów historycznych i dziedzictwa regionalnego – uzyskał w efekcie charakter lokalny, a co za tym idzie - ograniczony wpływ na spójną ofertę turystyczną Województwa Śląskiego. Doszło do tego, mimo że wspólnicy *Spółki* wskazywali we *wniosku*, że turyści i osoby odwiedzające Cieszyn będą najbardziej pożądaną grupą docelową klientów dla otwartych w obiekcie nowych lokali gastronomicznych. Przyczynił się do tego ograniczony zakres prowadzonych przez *Spółkę* działań marketingowych, w niewielkim stopniu nakierowanych na dotarcie ze swoją ofertą do potencjalnych klientów (turystów).

Zauważyć jednak należy, że wprowadzie realizacja *Projektu* nie doprowadziła w istotnym stopniu do rozwoju oferty turystycznej miasta i regionu, lecz przyczyniła się do poprawy ogólnej atrakcyjności Cieszyna oraz wpłynęła na poprawę konkurencyjności *Spółki*, w szczególności poprzez stworzenie nowoczesnie wyposażonych lokali pozwalających na obsługę większych grup turystów oraz organizację spotkań lub konferencji.

2. Współpraca i komunikacja w dziedzinie turystyki, w związku z jej wsparciem środkami UE

Opis stanu faktycznego

2.1. *Spółka* zobowiązała się do zapewnienia trwałości projektu, osiągniętych w jego ramach produktów, celów i rezultatów w okresie co najmniej 3 lat po zakończeniu jego realizacji. Dokumentacja *Projektu* nie zawierała zapisów wskazujących na obowiązek współpracy *Spółki* i komunikowania się w dziedzinie turystyki z innymi podmiotami lub jednostkami.

Zgodnie z wyjaśnieniami wspólników, żaden z takich podmiotów nie występował do *Spółki* w kwestii wykonywania działań lub zadań w dziedzinie turystyki.

Spółka zachęcała potencjalnych turystów do korzystania z usług rekreacyjnych kierując się wyłącznie własną inicjatywą, poprzez:

- wysyłanie ofert prowadzonych lokali gastronomicznych do ogólnopolskich biur turystycznych organizujących imprezy i wycieczki do Cieszyna i okolice;
- reklamowanie się na łamach lokalnych i ogólnopolskich i czeskich portali internetowych⁶²;
- finansowanie zewnętrznych reklam przy drogach;
- stworzenie i uruchomienie stron internetowych lokali wipcieszyn.pl i bowling.wipcieszyn.pl zawierających ofertę i opis świadczonych usług;
- założenie profilu społecznościowego lokalu WIP Bowling w serwisie internetowym Facebook⁶³.

Spółka uzyskała wsparcie o charakterze finansowym ze strony Urzędu Miasta Cieszyna w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości części dobudowanej

⁶² M.in. ox.pl, gazetacodzienna.pl, google.pl, pl.tripadvisor.com, informacje o lokalu WiP Bowling w języku czeskich były dostępne także na stronie: tripadvisor.cz/Restaurant_Review-g274760-d4261456-Reviews-WiP_Bowling-Cieszyn_Silesia_Province_Southern_Poland.html

⁶³ Informacje na temat obu lokali były dostępne także w czeskiej wersji językowej serwisu Facebook <https://cs-cz.facebook.com/WiP-Restauracja-Bowling-Pizza-182661565172167/>.

budynku mieszczącej m.in. lokale gastronomiczne. Ponadto, *Spółka* współpracuje z jednostkami organizacyjnymi i spółkami Gminy Cieszyn: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. oraz z jedną z organizacji społecznych.

- 2.2 Na etapie wyboru *Projektu* do dofinansowania i jego realizacji *Spółka* współpracowała z firmą doradczą.

W 2015 r. promocyjna oferta cenowa gry w kręgle w *WiP Bowling* była dostępna dla klientów serwisu zakupów grupowych Groupon.pl, a w sezonie teatralnym 2015/2016 nawiązano współpracę z Teatrem Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie polegającą na reklamowaniu się oraz udzielaniu rabatów widzom teatru.

(dowód: akta kontroli str. 12-36)

W trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f *ustawy o NIK* zwrócono się do Urzędu Miejskiego w Cieszynie z zapytaniem, czy Miasto lub jego jednostki organizacyjne zwracały się do współników *Spółki* z propozycją współpracy w celu upowszechnienia efektów zrealizowanego *Projektu*. Z uzyskanej odpowiedzi wynikało, że ze względu na brak informacji o przedmiotowym *Projekcie* Miasto i jego jednostki⁶⁴ nie proponowały *Spółce* takiej współpracy, jak też nie nawiązano żadnej jej formy.

(dowód: akta kontroli str. 58-59)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że *Spółka* w ograniczonym stopniu wykorzystywała możliwości rozpropagowania efektów *Projektu*, zwłaszcza w zakresie współpracy z podmiotami i jednostkami organizacyjnymi powołanymi do rozwoju lokalnego i wspierania turystyki.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy o NIK*, wnosi o podjęcie działań mających na celu realizację zawartych we *wniosku* zamierzeń, odnoszących się do stworzenia z obiektu miejsca przywracającego historię regionalną i pamięć o zasłużonych dla miasta osobach, spoczywających na Cmentarzu Komunalnym w Cieszynie, a tym samym nadanie mu charakteru obiektu wspierającego ruch turystyczny, nawiązującego do historii regionu i miasta.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁶⁴ Biblioteka Miejska, Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”, Książnica Cieszyńska, Teatr im. A. Mickiewicza, Zamek Cieszyn, Zespół Pieśni i Tańca, Miejski Zarząd Dróg, Zakład Gospodarki Komunalnej, Zakład Budynków Miejskich, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (obecnie Wydział Sportu UM), Biuro Promocji i Informacji UM, Wydział Kultury UM.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 5 maja 2017 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**